

RAHANDUSMINISTERIUM

Estonija: rezerve za zdravstvenu zaštitu i dugoročna održivost

Karl-Erik Tender
Sektor budžeta državet
21.05.2015

Sadržaj prezentacije

Rezerve za zdravstvenu zaštitu i namena sredstava rezervi

Korišćenje sredstava iz rezervi

Inicijative koje su u toku

Dugoročna održivost: zdravstvena zaštita, rezerve i druga pitanja

Estonski Fond za zdravstveno osiguranje ima tri vrste rezervi (1):

Obavezna (zakonska) rezerva

- Cilj obavezne zakonske rezerve je da se ublaže potencijalni rizici usled mogućih promena na mekroekonomskom nivou.
- Obavezna zakonska rezerva čine 6% ukipnog budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje (svake godine se prenose sredstva iz budžeta u visini od najmanje 2%).
- Ova sredstva se mogu koristiti samo u vanrednim okolnostima i isključivo uz odobrenje vlade.

3

Estonski Fond za zdravstveno osiguranje ima tri vrste rezervi (2):

Rezerva za ublažavanje rizika

- Cilj ovih sredstava je ublažavanje rizika koji proističu iz obaveza preuzetih po osnovu zdravstvenog osiguranja.
- Formira se u okviru Fonda za zdravstveno osiguranje i čini 2% budžeta za zdravstvenu zaštitu.
- Sredstva rezerve za ublažavanje rizika mogu se koristiti uz odobrenje nadzornog odbora Fonda za zdravstveno osiguranje.

4

Estonski Fond za zdravstveno osiguranje ima tri vrste rezervi (3):

Rezerva gotovine

- Rezervu gotovine čine prihodi preneti iz prethodnih godina (višak poreskih prihoda u odnosu na predviđene prihode u budžetu).
- Nadzorni odbor Fonda odlučuje okorišćenju sredstava rezerve gotovine na osnovu godišnjeg zakona o budžetu. [Ministar finansija \(član Nadzornog odbora\)](#) obezbeđuje usklađenost između plana zdravstvene potrošnje i trošenja sredstava iz rezerve gotovine sa strategijom budžeta države.

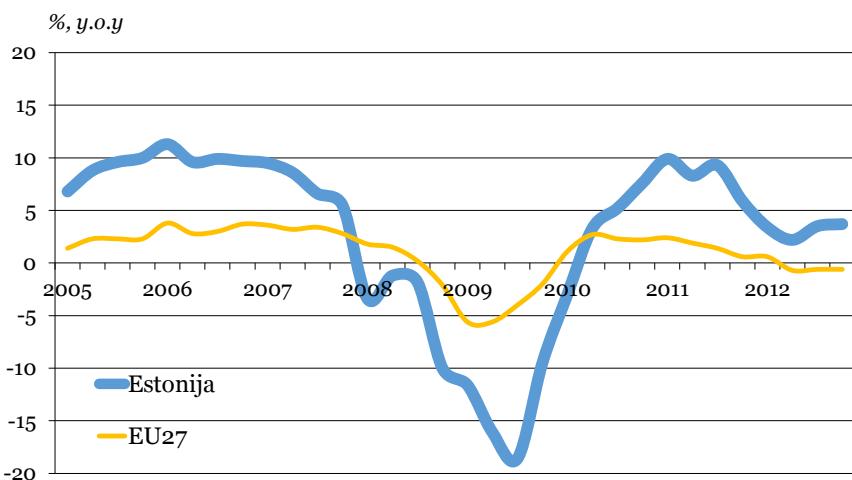
5

Trenutno stanje:

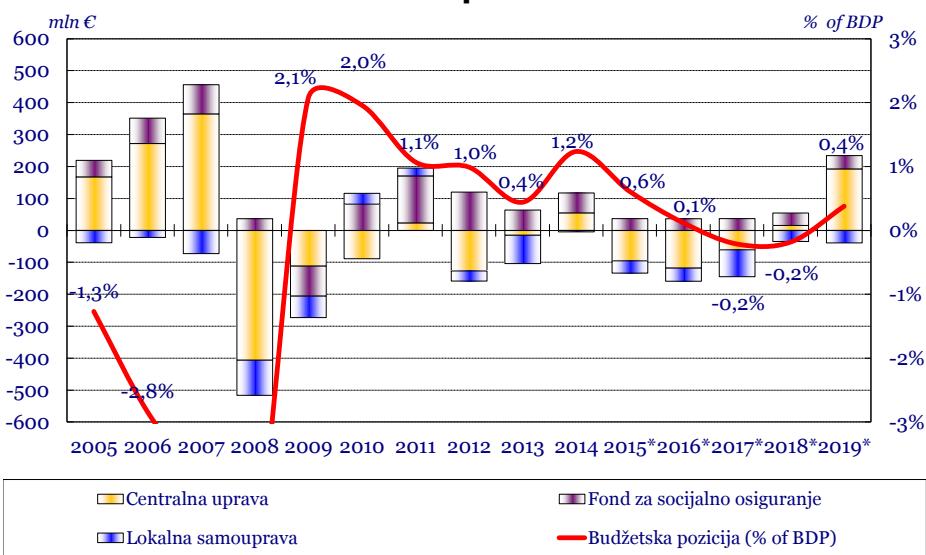
- ✓ [Estonski Fond za zdravstveno osiguranje ima rezerve koje iznose približno 25% godišnjih rashoda.](#)
- ✓ **Cene zdravstvenih usluga vraćene su na nivo pre krize.**
- ✓ [Pritisci za povećanje plata zaposlenih uticali su na povećanje rashoda.](#)

6

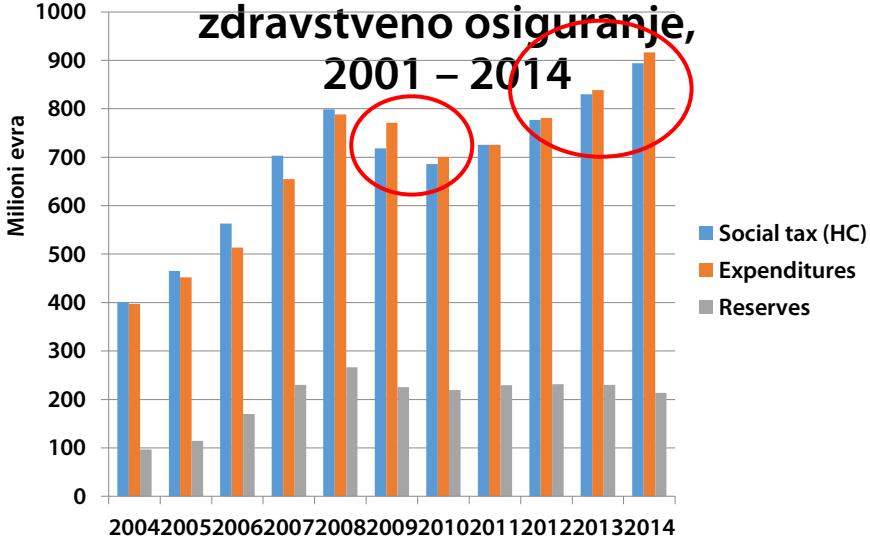
Dinamika ekonomskog rasta

Strukturalna budžetska pozicija za sektor opšte države

Obavezni doprinosi za socijalno osiguranje i rashodi Estonskog fonda za zdravstveno osiguranje,

Stvarna potreba za korišćenjem sredstava rezerve za zdravstvo tokom ekonomске krize u 2009. g. kada je smanjen obim poreskih prihoda (1)

- Porez za finansijske zdravstvene zaštite opali su za 10%-15% sve do oporavka u 2011. g.
- More koje su razmatrane za održavanje budžetske ravnoteže:
  - Prenošenje sredstava rezerve i prihoda iz prethodnih godina;
  - Smanjena dostupnost zdravstvenim uslugama;
    - Niža cena zdravstvenih usluga;
    - Smanjivanje naknada.

Stvarna potreba za korišćenjem sredstava rezerve za zdravstvo tokom ekonomske krize u 2009. g. kada je smanjen obim potrebnih prihoda (2) da koriste sredstva iz rezerve.

➤ Stav vlade bio je da je trošenje sredstava iz rezerve za pokrivanje deficitu neodrživo na dugi rok; rešenje za koje se vlada odlučila bilo je rezanje budžeta.

Rashodi Fond aza zdravstveno osiguranje smanjeni su:

- Snižavanjem cena zdravstvenih usluga za 6%;
- Dužim listama čekanja za specijalističke zdravstvene usluge;
- Smanjivanjem naknada za bolovanje i stomatološke usluge.

11

Stečene pouke

Konsolidujte plaćanja u relativno kratkom roku, makar kada su u pitanju male, otvorene i fleksibilne ekonomije

Procenite rizike i pripremite rezerve za ublažavanje krize pre nego što kriза nastupi

Tokom trajanja krize – iskoristite vreme koje imate na raspolaganju da pronađete odgovarajuća rešenja kako biste mogli da reagujete na vreme (izbegavanje kašnjenja)

Rezerve (baferi) su neophodne za budući period: one omogućavaju prostor za delovanje kada je to najpotrebnije i kada su uslovi na tržištu kredita naepovoljnji

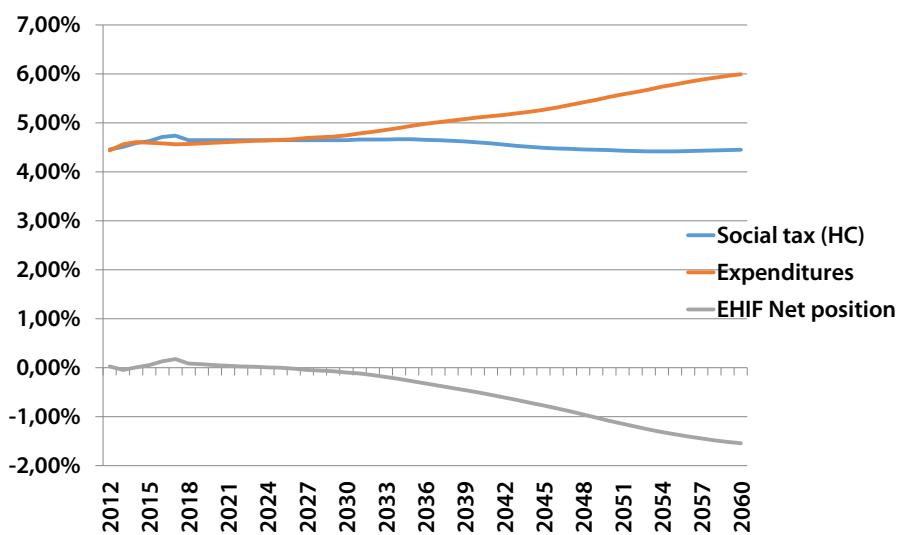
Kada režete budžet, trudite se da teret bude ravnomerno podeljen između pružaoca usluga i osiguranih građana /

Nakon krize:

- ✓ Od 2014. godine, minimalni zahtevi EU vezani za fiskalne ciljeve propisani su zakonom.
- ✓ U cilju ostvarivanja principa budžetske ravnoteže, utvrđena su fiskalna pravila za svaku instituciju na nivou opšte države.
- ✓ Budžetska pozicija Fonda za zdravstvenu zaštitu koja mora biti usklađena sa strategijom budžeta propisuje se Zakonom o budžetu države.
- ✓ Sredstvima rezerve upravlje Trezor države koji garantuje blagovremenost plaćanja za osnovne delatnosti.

13

Fond za zdravstveno osiguranje (% BDP)

RAHANDUSMINISTERIUM

Hvala vam na pažnji!

Karl-Erik Tender
karl-erik.tender@fin.ee